

INSTRUKCJA BHP
KATEDRA GRAFIKI
PRACOWNIA WYPUKŁODRUK

Uwagi ogólne

1. Do nauki i pracy dydaktycznej może być dopuszczony student, który posiada właściwy stan zdrowia potwierdzony orzeczeniem lekarskim.
2. Studenci zobowiązani są:
  - odbyć szkolenie ogólne BHP organizowane przez komórkę BHP na UMK,
  - odbyć szkolenie stanowiskowe przeprowadzone przez prowadzącego zajęcia min. dotyczącego zagrożeń chemicznych, fizycznych oraz zobowiązują się do przestrzegania omówionych zaleceń.
3. Studenci zobowiązani są do zapoznania się z regulaminem Pracowni.
4. Studenci i wykładowcy zobowiązani są do zapoznania się z instrukcją PPOŻ.

Czynności przed rozpoczęciem pracy

1. Należy stosować środki ochrony indywidualnej: fartuch laboratoryjny, fartuch ochronny, okulary ochronne, rękawiczki ochronne, maseczki.
2. Kobiety oraz mężczyźni z długimi włosami są zobowiązani do ich spięcia oraz zabezpieczyć luźne, zwisające części garderoby.
3. Przed rozpoczęciem pracy należy sprawdzić działanie wentylacji w dygestoriach.
4. Zapoznać się z charakterystyką substancji niebezpiecznych występujących w pracowni i zagrożeniami jakie w niej występują.
5. Sprawdzić opakowania i oznakowania substancji oraz preparatów czy nie są uszkodzone, a także datę ich przydatności do użytkowania.
6. Przed rozpoczęciem pracy z aparaturą i urządzeniami, maszynami drukarskimi, należy sprawdzić stan techniczny i podstawowe jej elementy.
7. Zapoznać się z rozmieszczeniem apteczki, gaśnicy w pracowniach.
8. Znać zasady i umieć udzielić pierwszej pomocy osobie poszkodowanej.
9. Zadbać o wystarczającą przestrzeń zapewniającą swobodę ruchów w miejscu pracy.
10. W razie wątpliwości dotyczących bezpieczeństwa należy zgłosić się do prowadzącego zajęcia po wskazówki i wyjaśnienia.

Podstawowe czynności podczas pracy

1. Korzystający z pracowni mają obowiązek stosowania materiałów i narzędzi mających zastosowanie w danej pracowni. Zabrania się pracy z innymi materiałami niż wskazane lub zaakceptowane przez prowadzącego zajęcia.
2. Na stanowisku pracy zawsze musi być zachowany porządek i czystość, wszystkie odczynniki powinny być na swoim miejscu. Sprzęt leżący na stole powinien być ograniczony do minimum.
3. Preparaty chemiczne po użyciu powinny być natychmiast zamknięte, aby zapobiec ich ulatnianiu się.
4. Przechowywać odczynniki zgodnie z ich właściwościami chemicznymi.
5. Zachować czystość na stanowisku pracy, zużyte czysciwo z rozpuszczalnikami umieścić w koszu, unikać wdychania ich.
6. Podczas przygotowania preparatu trawiącego stosować szczególną ostrożność. Przygotowywać preparat w pobliżu ujęcia wody.

7. Należy stosować bezpieczne metody podnoszenia i przenoszenia ciężkich i nieporęcznych elementów matryc graficznych.
8. Zamykać pojemniki z związkami chemicznymi i rozpuszczalnikami.
9. Zachować szczególną ostrożność podczas stosowania substancji o niebezpiecznych właściwościach (żrące, parzące, duszące, wybuchowe, trujące, odurzające).
10. Bezpiecznie i właściwie używać szlifierek mechanicznych, nożyc, noży do cięcia blach, skrobaków i pilników.
11. Narzędzia i preparaty zawsze stawiać na wyznaczonym miejscu, aby zapobiec przypadkowemu zniszczeniu, rozlaniu.
12. Używanie narzędzi powinno być zgodne z przeznaczeniem oraz uwagami prowadzącego ćwiczenia.
13. Należy przestrzegać wszystkich instrukcji bezpieczeństwa i zabezpieczeń przeciwpożarowych obowiązujących w pracowni.
14. Zachować bezpieczeństwo podczas korzystania z materiałów łatwopalnych takich jak benzyna rozpuszczalniki, denaturat oraz gazu propan- butan i piecyków elektrycznych.
15. Zachować ostrożność podczas obróbki materiałów, uważać na odpryski, odłamki i pyły.
16. Należy zachować szczególną ostrożność podczas przemieszczania się po pracowni z dużymi twardymi i ostrymi przedmiotami.
17. Zachować szczególną ostrożność w trakcie przycinania linoleum czy innych materiałów.
18. Monitorować samopoczucie własne jak i współpracowników.
19. Pracę wykonywać w sposób nie stwarzający zagrożenia dla siebie i otoczenia.

Czynności po zakończeniu pracy

Opuszczający pracownię mają obowiązek:

1. Uporządkować stanowisko pracy, usunąć zbędne materiały i odpady.
2. Po skończonej pracy należy dokładnie umyć ręce mydłem i natłuścić skórę kremem.
2. Zabezpieczyć swoje prace i materiały oraz narzędzia i urządzenia.
3. Wyłączyć i zabezpieczyć sprzęt i urządzenia przed jego niepożądanym włączeniem.
4. Zamknąć okna.
5. Wyłączyć światło i przenośne odbiorniki energii elektrycznej tj. czajniki, ładowarki, radioodbiorniki.
6. Sprawdzić czy nie zachodzi możliwość powstania pożaru z innej przyczyny.

Czynności zabronione

1. Zabrania się przebywania w pracowniach bez odzieży ochronnej i środków ochrony indywidualnej.
2. Dokonywania samodzielnych napraw aparatury i sprzętu. Prace te mogą wykonywać jedynie osoby do tego upoważnione.
3. Ostrzeniem narzędzi i dłut przy użyciu szlifiereki elektrycznej zajmuje się osoba do tego upoważniona.
4. Nie wdychać oparów związków chemicznych i rozpuszczalników.
5. Unikać kontaktu rozpuszczalników i substancji chemicznych ze skórą.
6. Wykonywania pracy w sposób niezgodny z obowiązującymi normami, przepisami BHP i PPOŻ. i zaleceniami prowadzącego zajęcia.
7. Zabrania się zastawiania dojsć do wyjść ewakuacyjnych z budynku.
8. Zabrania się pracy z innymi materiałami niż wskazane i zaakceptowane przez prowadzącego zajęcia.

9. Zabrania się spożywania posiłków i napojów w pracowniach.
10. Zabrania się palenia tytoniu i jego zamienników, używania otwartego ognia oraz spożywania alkoholu.
11. Nie wolno wrzucać substancji stałych i wylewania resztek substancji chemicznych do zlewu.
12. Nie wolno wykonywać pracy bez wiedzy wykładowcy.
13. Nie wolno nachylać się nad naczyniami z ogrzewanymi płynami, ani wkładać głowy pod dygestorium.
14. Nie należy myć rąk benzyną ekstrakcyjną.
15. Nie należy przemieszczać się z niezabezpieczonymi ostrymi narzędziami.
16. Wynoszenia jakichkolwiek substancji chemicznych, narzędzi czy sprzętu poza pracownię.

Zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych stwarzających zagrożenia dla życia lub zdrowia

W przypadku powstania pożaru należy:

1. Ostrzec osoby znajdujące się w obrębie zagrożenia,
2. Podjąć próbę jego ugaszenia podręcznymi sprzętem gaśniczym.
3. Jeśli z powodu ognia lub dymu zdrowie lub życie ludzi będzie zagrożone, należy ewakuować ludzi z zagrożonego rejonu – pamiętając o zasadzie bezwzględnego zakazu powrotu ludzi w miejsce objęte pożarem
4. W trakcie ewakuacji wszyscy pracownicy mają obowiązek zachowania spokoju, natychmiastowego wykonywania poleceń kierującego ewakuacją oraz przeciwdziałania wszelkim objawom paniki,
5. O ile jest to możliwe należy wyłączyć zasilanie budynku w energię elektryczną i odciąć dopływ gazu,
6. Równocześnie należy zaalarmować straż pożarną i powiadomić przełożonych o pożarze,
7. Wszyscy mają obowiązek bezwzględnego podporządkowania się poleceniom kierującego akcją ratowniczo-gaśniczą lub ewakuacyjną.

W przypadku zaistnienia wypadku:

1. Natychmiast udzielić poszkodowanym pierwszej pomocy w niezbędnym zakresie,
2. W razie potrzeby wezwać pogotowie ratunkowe,
3. Powiadomić przełożonych o wypadku.

W przypadku powstania awarii:

1. Natychmiast zatrzymać pracę maszyny lub urządzenia,
2. Powiadomić przełożonego i wykonywać jego polecenia,
3. Podjąć pracę na maszynie można tylko po wykonaniu jej naprawy i otrzymaniu polecenia uruchomienia.